... dėjuoja

DARBININKAS

VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

EINA ANTRADIENIAIS, KETVIRTADIENIAIS IR ŠEŠTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ KOOPERATYVĖS SĄJUNGOS ORGANAS

Eina nuo 1915 m. — 1925 m. Lapkričio 17 d., antradienis, Nr. 128 — Kaina 4 centai

Mass. valstijos valdininkai susiorganizavo

UŽ ALGŲ PAKĖLIMĄ

Massachusetts valstijos valdininkai susiorganizavo iškovojimui algų pakelti. Iš viso valdininkų yra 12,000.

Gub. Fuller griežtai priešinasi tiems reikalavimams.

Valdininkai susiorganizavo, kai gubernatorius parodė nepalankumą algų pakėlimui.

Gubernatorius išleido įspėjimą valdininkams. Įspėja, kad valdininkai burdamiesi į organizaciją iškovojimui algų pakėlimo negalį tikėtis iš jo palankumo.

Valdininkų organizacijai vadovauja žymūs valdininkai.

GREIT MEILĖ IŠNYKO

Worcester, Mass.—Oriste Spanieri per teismą pareikalavo atskiro nuo vyro gyvenimo. Ji pasakė, kad jau antroj savaitėj po apsivedimo vyras ją spardęs ir bandęs išmesti pro langą.

Teismas jai suteikė teisę atskirai gyventi, o vyras jai mokės po $9.00 savaitėje.

RADO PRAPUOLUSĮ GAIDĮ

Nashua, N. H.—Prieš tris savaites laike viesulos su sniegu Leo Record'o prapuolė vienas gaidys. Dabar šeimininkė kieme atvožė vieną dežę ir po ja besąs pasigestas gaidys. Prieš tris savaites gaidys svėrė 8 svarus. Dabar belikę plunksnos ir kaulai. Bet gaidys besąs vikrus ir rodė džiaugsmą iš išsigelbėjimo.

ĮLEIS SVIESTĄ IR SŪRIUS

Meksikos vyriausybė buvo uždraudusi įgabenimą sviesto ir sūrių iš Suv. Valstijų. Dabar tą uždraudimą atšaukė.

$2,500 UŽ GERIAUSIĄ SUMANYMĄ

New York. — Soicety for Prevention of Crime pasiūlė $2,500 už geriausią sumanymą, kaip sumažinti piktadarybes New Yorke. Kontestė gali dalyvauti visi šios šalies piliečiai. Programas turi būt iš apie 2,000 žodžių parašytas.

GAUS DIDELĘ PASKOLĄ

Italijos valdžia nori gauti paskolos sustiprinimui savo liros. Italijos lira dar svyruoja ir neateina į prieškarinę kainą. Nori pasiskolinti apie $100,000,000.

NUOŠIRDUS AČIŪ!

Norwood'o klebonas, gerb. kun. V. Taškūnas, paaukavo "Darbininko" bendradarbių fondui $5.00. Už nuoširdžią auką L. D. K. S. centras taria didelį ačiū!

UŽ TAKSŲ NEMOKĖJIMĄ

Gettlysburg, Pa. — Dvi moterys Clara Snyder ir Mary Roitzhom tapo suareštuotos už taksų nemokėjimą. Kai buvo suareštuotos, tai užsimokėjo. Viena užsimokėjo $6.06, o kita $7.12.

NEPRIĖMĖ DOVANOS

Birmingham, Anglija. — Mrs. W. A. Albright pasiūlė įtaisyti miestuiame statulą pagerbimui tų, kurie karo metu buvo "conscientious objectors," tai ma atsisakė eiti karan delto, kad sąžinė jiems prišinosi. Miesto valdyba atsisakė tokią dovaną priimti.

PADEGĖ PAŠTO DĖŽUTĘ

Pittsfield, Mass. — Policija tyrinėja pašto dėžutės padegimą. Įdėžutę buvo įmestas degantis degtukas. Labai apdegėsi laiškai.

Biauraus lenko biaurus galas

SMARKUS LENKAS NUŠAUTAS

Pawtucket, R. I. — St. Benkowski tapo peršautas lovoj, jam bemiegant. Tai buvo labai garsus lenkas ir buvo vadinamas "Steve the Pole." Jis kulką gavo į sprandą. Jo brolis staiga nugabeno pašautąjį į ligoninę, bet smarkusis lenkas mirė nei žodžio neištaręs.

Policija spėja, kad jį pašovė jo priešininkai. Nušautasis lenkas buvo gabus būtlegeris ir buvo didelis konkurentas kitiems būtlegeriams. Todel kiti iš pavydo jį ir nudėjo.

Nušautasis lenkas buvo nepaprastas paukštis. Jis yra buvęs suareštuotas ir intartas žmogžudystėje. Jis buvo paleistas po kaucija $32,000 ir po kita kaucija iš $12,000 už būtlegeriavimą.

Lenkas nušautas anksti pėtnyčios rytą laike didelio vėjo ir smarkaus lytaus.

Atsistatydino Lenkijos ministeriai

LENKIJOS MINISTERIAI REZIGNAVO

Varšava. – Lenkijos ministerių kabinetas atsistatydino. Tą padarė delto, kad nesusitaikė ministeriai del būdų gelbėti nupuolantį zlotą.

NUKRITO NUO STOGO

Cranton, R.I. — Nuo naujai statomos mokyklos stogo nukrito darbininkas ir užsimušė. Jis buvo John S. Norton. Jis su kitais darbininkais smalavo stogą. Kiti darbininkai pamatę jį arti krašto, jį įspėjo. Bet tuoj jie išgirdo šauksmą gelbėti. Ant gatvės žmonės pamatė jį pirštų galais įsikibusį į stogo kraštą. Pagelba nesuspėjo ir jis iš 40 pėdų aukštumos krito ir nukrito ant cementinio šalygatvio tiesiai ant galvos.

RADO DIDŽIAUSIŪ URVĄ

Iš Rusijos pranešama, kad Uralų kalnuose rasta didžiausias pasaulėje urvas. Didesnis, negu Kentucky valstijoj esamasis.

DĖKOJO PREZIDENTUI

Du Amerikos žydų rabinai Wolf Margolis, 78 m. amžiaus, ir Abraham Judelovitz, 76 m. amžiaus, lankėsi pas prezidentą Coolidge padėkuoti jam už jo prakalbą, kurioj prezidentas stojo už toleranciją. Abu rabinu yra iš New Yorko ir jiedu yra seniausi rabinai Suv. Valstijose.

SVARSTYS TAIKOS SUTARTĮ

Vokietijos Reichstagas (seimas) lapkričio 23 d. pradės svarstyti Locarnoj padarytą saugumo paktą su alijantais.

IŠ KONGRESO Į KALĖJIMĄ

Cincinnati, Ohio. — Kongresmanas J. W. Langley gavo du metu kalėjimo. Jis rastas kaltu prohibicijos įstatymo laužyme. Su juo veikė kitas žmogus iš Philadelphijos. Ir tas gavo tiek metų kalėjimo. Kai kongresmanas buvo nuteistas, tai jis apeliavo. Apeliacijos vaisių belaukiant buvo nauji rinkimai ir jis išnaujo buvo išrinktas. Matyt jo nuteisimas už prohibicijos įstatymo laužymą žmonių akyse jo nesutrepnino. Dabar apeliacijos teismas patvirtino žemesniojo teismo ištarmę.

Jis prohibicijos įstatymą laužė tuo būdu, kad iš valdiško užpečėtyto sandėlio bandė išbogenti 1,400 "keisų" degtinės. Jis yra iš Kentucky valstijos.

SUSIŽEIDĖ JAUNA MARTI

New York. — Trijų savaičių marti Marie Prisco, 20 m. amžiaus, gavo netikėtai kulką pilvan. Ji pakavo skrynią ir rengėsi vykti Europon. Radus vyro revolverį ėmė jį vartyti ir netikėtai iššovė. Kulka pateko pilvan. Vyras tuo tarpu buvo maudynėj. Jos vyras yra turtingas italas bankininkas.

Streikas gal greit baigsis

PRANAŠAUJAMAS STREIKO GALAS

Angliakasių streikas baigsis turbūt netolimoje ateityje. Šią savaitę prasidėsiančios derybos.

Apie derybas nieko nesakė nei angliakasių prezidentas Lewis, nei kompanijų atstovas Inglis. Apie derybas užsiminė kun. Curran Wilkes-Barre'yje, Pa., kur jis laikė streikuojantiems angliakasiams prakalbą.

Yra spėjama, kad kompanijos sutiks pakelti algas ant 5 nuoš. ir ką nors pažadės del check-off sistemos.

PRAGYVENIMAS 8 NUOŠ. AUKŠČIAU

Washington. — Darbo Departmento Statistikų Biuras aprokavo, kad šį rudenį pragyvenimas 8 nuoš. brangesnis negu pereitą rudenį. Toliau aprokavo, kad kas kainavo 1913 m. $1.00, dabar kainuoja $1.61.

TAI BENT VAKACIJOS

New York. — Mrs. Fred Durlos išplaukė Europon vakacijų. Išsivežė su savim 15 skrynių, 12 valizų. Ji turi 80 metų amžiaus.

JAU DABAR LAIKAS

Suv. Valstijų Pašto Departmentas pranešė, kad į Havajų ir Filipinų salas jau dabar reikia siųsti kalėdines dovanas bei kalėdinius sveikinimus.

GREIT VISIŠKAI PASITRAUKS

Alijantų jėgų Vokietijos kaikuriose vietose dar tebėra. Bet alijantai dabar tariasi apie visų jėgų atšaukimą iš Vokietijos. Spėjama, kad nuo gruodžio 1 d. Vokietijoj neliks nei vieno alijantų kareivio.

UŽ ŽODŽIO LAUŽYMĄ

Springfield, Mass. — Moteris Alice Eaton du sykiu buvus ištekėjus, rengėsi ištekėti trečiu sykiu. Bet vyras, kurs su ja buvo susižiedavęs atsisakė ją imti. Tai už žodžio laužymą ji jį patraukė teisman reikalaudama $20,000 atlyginimo. Teisme ji buvo paklausta kiek jai metų. Tai jai tas klausimas buvo toks baisus, kad ji apalpo išgirdus baisų paklausimą. Gal jai ištikro toks klausimas buvo baisus, nes ji turi 52 metu, o vyras, kurs su ja buvo susižiedavęs turi 59 m.

ATVAŽIAVO PADĖKUOTI

Lenkijos arcivyskupas Cieplak buvęs Rusijoj ir ten buvęs nuteistas mirtop, dabar randasi Amerike. Jis iš bolševikų rankų paliuosuotas per užtarymą prezidento Coolidge'io ir kitų valstybių augštų valdininkų. Dabar jis atvyko padėkuoti prezidentui už užtarymą.

Nelaimės ir vagystės

DEL AUTOMOBILIŲ

Šiais metais New Yorko valstijoj per automobilių katastrofas iki spalio 1 d. žuvo 1,253 žmonių, o sužeista buvo 38,392 žmogu. Vien per spalio mėnesį užmuštų buvo 256, o sužeistų 5,807. Tarp sužeistųjų yra 11,768 vaikai.

UŽSINUODIJO KENDĖMIS

Columbus, Ohio. — Keturios studentės Ohio State Universitete užsinuodijo kendėmis. Jos baisiai susirgo. Jas pavyksią išgelbėti. Sveikatos departmentas daro kendžių analizą patirti kokie ten buvo nuodai.

APVOGĖ PENKTU SYKIU

Cornish, Me. — Small Brothers krautuvė tapo apvogta šiemet penktu sykiu.

NEDORAS AUTOMOBILININKAS

Walloston, Mass. — Nedoras automobilininkas suvažinėjęs Harry Lawton'ą 53 m. amžiaus nudūmė. Sužeistasis žmogus besąs be žado. Praeiviai pamatę jį pašaukė policistą, kurs pasirūpino pašaukti ambulansą.

GAISRAS

Woburn, Mass. — Geležies liejykloj buvo ištikęs gaisras. Gaisrininkams truko ištisą valandą paimti gaisrą kontrolėn. Gaisras nuostolių pridarė už $10,000.

ŽUVIMAI NUO AUTOMOBILIŲ

Pereitą savaitę Massachusetts valstijoj per automobilių katastrofas žuvo 17 žmonių. Keturiais žmonėmis mažiau, negu užpereitą savaitę.

NUSIŠOVĖ FARMERIS

New Bedford, Mass. — Pardon F. Brightman, farmeris, nusišovė. Spėjama, kad tą padarė del nesveikatos.

NEPAVYKO BANDITUI

Greenwich, Ct. — Du banditai buvo susišaudę su policistais. Vienas banditas tapo sunkiai sužeistas, o kitas pabėgo. Sužeistasis nugabentas ligoninėn. Sakė, kad jis esąs iš New Yorko. Jis beturįs tris valizas su vogtais daiktais.

Žinios iš Lietuvos

METINĖ ŠVENTĖ

Dotnuva. Spalių mėn. 15 d. Dotnuvoje įvyko Žemės Ūkio Akademijos metinė šventė. 10 val. rytą akademijos bažnyčioje atlaikė iškilmingas pamaldas kun. Kemėšis. Po pamaldų 12 val. Akademijos rūmų salėje įvyko iškilmingas posėdis, kuriame dalyvavo daug profesorių, studentų ir šiaip inteligentų. Rektorius pasakė kalbą, kurioje išdėstė plačiai žemės ūkio ir miškų mokslo atsiradimą ir vystymąsi Lietuvoje ir akademijos įsikūrimo sąlygas. Toliau p. rektorius pabrėžė praktinių mokslų svarbumą Lietuvai, kuri ateityje turės ne tik atsistoti lygioje plotmėje į kitų kultūringų valstybių tarpą, bet dar su jomis konkuruos. Baigdamas p. rektorius perdavė susirinkusiems p. Žemės Ūkio Ministerio sveikinimus, kurie buvo palydėti garsiomis katutėmis.

Akademijos sekretorius doc. Končius pranešė skaitmeninių akademijos metų gyvavimą ir dabartinį padėjimą. Jo pranešimu akademijoje studijuoja dabar 120 studentų. Čia pat docentas kun. Kemėšis padarė paskaitė apie Ameriką ir jos gyventojus. 8 v. vakare buvo suruošta profesorių, studentų ir svečių bendra vakarienė, praėjusi su didžiu dvasios pakilimu ir linksmais pašnekėsiais, kurioje dalyvavo visų tautų žmonės, tačiau Vilniaus klausimu, matomai, buvo visų vienodas ir šventas nusistatymas — Lietuva negali gyvuoti be Vilniaus, netrukus turės suplevėsuoti ant Gedimino Kalno Lietuvos vėliava. Pasibaigus kalbėtojų eilei, Kom. mok. direktoriaus P. Karaliaus patiektas protestas prieš grobonių politiką, kurs vienbalsiai minios priimtas.

SUVARŽOMA KELIONĖ Į PRANCŪZIJĄ

Vidaus reikalų ministerija iš Didžios Lietuvos leido keliauti Prancūziją pirmoj partijoj — 250, antroj — 325 ir trečioj — 260 darbininkų.

Dabar į Prancūziją bus leidžiami tie vyrai ir moterys, kurie turi 21 m. amžiaus ir vyrai atitarnavę kariuomenėj. Nesuaugusiems vizos duodamos tik tada, jei jie turi tėvų leidimą.

SKIRSTYMAS KAIMŲ VIENSĖDŽIAIS

Žemės ūkio ministerija paskutiniuoju laiku gauna labai daug prašymų iš kaimų išskirstyti juos viensėdžiais. Ypatingai daug gaunama iš Ežerėnų ir Utenos apskr. Kreipiamasi ne tik į apskrities žemės tvarkytojus, bet stačiai į žemės tvarkymo ir matavimo dep-tą. Skirstymo viensėdžiais darbas eina labai smarkiai. Daugiausia išskirstyta Biržų-Pasvalio apskrity. Šiemet išparceliavus daug dvarų, žemės tvarkymo ir matavimo departamentas galės daugiau matininkų paskirti į kaimus.

NESUSIPRATĘS JAUNIMAS

Protkūnai (Salako valsč. Ežerėnų apskr.). Protkūnų kaimo jaunimas, nuėjęs kitan kaiman, niekuomet neišeis su kuo nors nesusipešęs. Šventadieniais, atėję Salakan, neina bažnyčią, bet prasėdi pas žydus visą laiką, gerdami "valstybinę," o kai jau žmonės eina iš bažnyčios, tai ir sakytas "jaunimas, stovėdamas šaly, einančius žmones užkabina, vavadžiuodamas "davatkos" ...da!

RADO SPROGSTAMOS MEDŽIAGOS

Spalių ... d. Vilniuj Šv. Trejybės bažnyčios požemiuos buvo rasta kelios dėžės sprogstamos medžiagos, kurios sprogimas galėjo sunaikinti visą miesto dalį.

Šiomis dienomis per demarkacijos liniją iš Vilniaus krašto pabėgo inž. Nedzialkovskis kurs perduotas politinės policijos žinion.

VĖL GINKLUOTI BŪRIAI

Miškuos tarp Slonimo ir Baranavičių pastebėta ginkluotas būrys iš 50 žmonių. Iš Slonimo pasiųsta raitelių policija jiems suimti.

MITINGAS PRIEŠ LENKUS

Kybartai. Spalių mėn. 11 d. prie Komercijos mokyklos rūmų, dalyvaujant kokių 200 žmonių miniai, buvo suruoštas mitingas prieš lenkus grobuonius. Kalbėjo visų tautų atstovai: lietuvių, vokiečių, rusų, žydų. Mažumų atstovai kalbėjo kiekvienas savo gimtaja kalba. Visi kalbėtojai įrodinėjo Vilniaus priklausomybę Lietuvai ir smerkė neteisingus lenkų grobikų žingsnius. Nors ...

LAIVO NELAIMĖ

Šiomis dienomis motorinis laivas "Undinė," prikrautas plaustes miško medžiagos, išplaukė iš uosto, bet ūmai pradėjo irkti ir pradėjo grimsti. Buvo mėginta įvilkti jį uostan, bet del audros tai nepasisekė. Valdininkai ... visą krovinį išmetė į krantą.

DZIMDZIŠKI VAIDINIMAI LAPKRIČIO MĖN. ĮVYKS:

- 14—šeštadieny, Norwood, Mass.
- 15—sekmadieny, South Boston, Mass.
- 22—sekmadieny, Montello, Mass.
- 25—trečiadieny, Lowell, Mass.
- 26—ketvirtadieny, Lawrence, Mass.
- 27—penktadieny, Cambridge, Mass.
- 28—šeštadieny, Brighton, Mass.
- 29—sekmadieny, Nashua, N. H.

Vaidinimams vadovauja ir juose dalyvauja "Dzimdzi-Drimdzi" artistai J. Dikinis ir V. Dineika. Programoje juokingas vaidinimas, dainos, monologai ir deklamacijos.

DARBININKAS
(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY
by
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879."

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918"

Subscription Rates:		Prenumeratos Kaina:	
Yearly	$4.50	Metams	$4.50
Boston and suburbs	$5.50	Boston'e ir apylinkėse	$5.50
Foreign countries yearly	$5.50	Užsieny	$5.50

"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.
Tel. South Boston 0620

Vokiečių Monarchizmas

Berlyno žiniomis, prūsų monarchistai pradėjo smarkią akciją. Vokiečių revoliucijos septintų metų sukaktuvių dienoje, kaizerininkai sostinėje suruošė savo suvažiavimą grovui Seydlitzui, vienam iš kaizerio dvariškių, vadovaujant.

Kitas grovas Westarp, vokiečių nacionalistų lyderis Vokiečių parlamente, pasakė vadovaujamąją prakalbą, kurioje pažymėjo būtinumą grįžti Vokietijai prie monarchizmo, "prūsų disciplina ir aristokratija" paremto.

Suvažiavimas užgyrė rezoliuciją, kuri paneigia Lokarno sutartį ir stato stu tikslu atsteigti bismarkišką federalę cezarystę.

Vokiečiai republikonai tuo suvažiavimu nepatenkinti. Jie gerai žino tai, kad monarchistams prijaučia dešiniųjų diduma, kuri tuom tarpu labai ramiai ir užsilaiko, bet prie kiekvienos geros progos pasiruošę padaryti Respublikai galą. Republikonų nuomone padėtis gana rimta. Bet tuom tarpu perversmu negręso, tai tikriausiai. Vokiečiai yra tokioje tarptautinėje padėty, kad didesnių monarchistinių išsišokimų negalėtų sau pasivelyti. Vienok reikia atsiminti, kad visa Bavarija linkusi prie monarchijos. Republikoniško sentimento ten nei už sudiusį centą nerasi. Kad nesukėlus didelių šalies suiručių, įvairios bavarų grupės veda gana smarkią propogandą, kad ne smurtu, kaip tatai buvo du metu tam atgal gen. Liudendorfui vadovaujant sumanyta, o balsavimu respublikonišką tvarką pakeitus. Bet tarpe bavarų ir Berlyno monarchistų yra didelių skirtumų. Pirmieji nelabai norėtų susilaukti Hohenzollernų dinastijos grįžimo, nes patys daugumoje būdami katalikais pageidautų kito monarcho, gi pastarieji linksta prie senosios dinastijos. Kaip pagaliau tucs skirtingumus išlygys — kitas klausimas, bet tuom tarpu tiek tėra žinoma, kad kada sprendžiamoji valanda ateina, tai monarchistai susitaria. Dideliausias monarchistų laimėjimas, tai Hindenburgo išrinkimas į prezidentus.

Republikonai jaučia ko siekia monarchistai, todel jie ir pasako, kad nėra jokios abejonės, kad ar vėliau ar anksčiau bavarų monarchistai išties ranką gimininginms sau prūsų junkeriams, seno režimo šalininkams. Šie, pastarieji, yra apgyvenę Rytų Prūsus ir dali pietų teritorijos, kuri rubežiuoja su Lenkija. Jeigu monarchistų planai pavyktų, tai tokia situacija nieko gero nežada Rytų saugumui Bet monarchistams besiorganizuojant, kitos šalies srovės taip pat nesnaudžia. Labai galimas daiktas kad Vokietija dar karta galėtų pabandyti užsidėti krališka karūną, bet tas bandymas labai brangiai galėtų atseiti ne tik jai pačiai, bet ir Europai, nes monarchizmui grįžtant, grįžta militarizmas, o su juc žmonijos baubas—karas ir badas. Bet to jau gana!

Ateities karai su mikrobais

Žmonijos fantazija nepaliauna plėtusis. Šiandiena sukama galvos, džiovinama smegenis apie ateitį ir ne apie gerovės ateitį, bet apie tą ateitį kuri susilauks baisių karų su įvairiais chemikalais. Europos chemikai mus informuoja, kad ateities karai susilauks tokių ginklų, kokių žmonija nėra mačiusi. Laboratorijose padaryta mikrobų ir ultra mikrobų bandymai bei tyrinėjimai.

Priešas galėsiąs visai sunaikinti kito priešo armijas, metant į jo teritoriją mikrobines bombas, kurios per dvidešimt keturias valandas gali sunaikinti kiekvieną gyvą organizmą.

Tuo būdu ateities karai — ne kova, bet visuotina eksterminacija (išnaikinimas) ne tik armijų, bet ir tautų.

Pasižymėjęs Europos bakteriologas dr. Moly tvirtina, kad arba žmonija turės ant visados atsisakyti nuo karų, arba ji pati save išnaikins.

Išvengti karų. Bet kaip?

Šiuo klausimu mažiau susirūpinama, nei apie įvairių dujų ir mirties mikrobų gaminimą bei tyrinėjimą dūmojama. Žmogus pradeda aikvoti savo energiją ne kultūros ištobulinimui, bet jos naikinimui. Žmogus nebesuvaldo savo fantazijos, savo vandalizmo; jis nebegali savęs kontroliuoti. Kiek žalos, kiek nelaimių ir skurdo patyrė nuo gamtos jėgos netikslaus išnaudojimo, vienok dar ir šiandien žmonija bando eiti pavojingais keliais. — Gal tas taip daroma, kad dabartiniu laiku netoliūgo tas karingas ūpas ir žmonijos nervingumas po didžiojo karo? Kada kiek griežčiau bus prieita prie taikos ir ramybės, tada galima bus sulaukti ir tos kontrolės, kuri varžys žmonių žaidimą su gamtos jėga.

VIENINTĖLIS AMERIKOJE DARBININKŲ LAIKRAŠTIS
"DARBININKAS"
rūpinasi amerikiečių-darbininkų reiklais; talpina žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio ir deda gražių pasiskaitymų

ORGANIZUOKIMĖS

Arčiau prisižiurėjus gyvenimui, mes matome, kad visi organizuojasi. Vieni organizuojasi, kad kitus pavergti, kiti gi organizuojasi, kad apsiginti.

Didžiosios valstybės organizuojas, darydamos įvairias sutartis, kad mažąsias valstybes privertus jų klausyti. Organizuojasi didieji pramoninkai į įvairius trustus, kad savo prekes brangiau pardavus.

Organizuojasi darbininkai ka iškovojus sau geresnes arbo sąlygas. Organizuojasi ir politinės partijos, kad tokiu būdu įsigauti į valdžią, ypatingai daug gyvumo parodo, tai radikalės partijos per savo taip vadinamus internacionalus, kas metas laikydamos partijos suvažiavimus. Rusijoj bolševikams paėmus viršų ir po visą pasaulį pasipylė būriai agentų sėti neapykantą ir kelti riaušes įvairiose pasaulio šalvse. Tas griovimo darbas jiems geriausia sekasi ten, kur tamsūs žmonės, kur skurdo daugiau.

Socialistai ir kitokie radikalai daugiausia atsižymi savo kova prieš tikybą, ypatingai jie nepakenčia katalikų. Todel prieš katalikus daugiausia ir kovojama. Katalikus labiau kovoja gal ir delto, kad pastarieji politikoje apsileidę, ne organizuoti, pasiskirstę į grupes, kad tuo tarpu jų priešai eina bendrai išvien. Paimkime, kad ir tokia Franciją, juk tai pasaulio katalikų misijonierių lopšys. Bet kas ten dedasi, kokias teises ten turi katalikai, kas valdo Franciją? Socialistai, įvairūs radikalai, žydai, bet ne katalikai. Kodel? Todel, kad katalikai neorganizuoti į politines partijas, pakrikę. Socialisto Herrioto valdžia buvo užsimojusi prašalinti tikybos pamokas net iš Vokietijos paliuosuotose provincijose Alzase ir Lotaringijoj ir tiktai sutikus *organizuotą* vietos katalikų pasipriešinimą, nedrįso savo bedieviškos rankos tiesti į katalikų mokyklas.

Pažiurėkime, kas dedasi šiandien Meksikoje, kokias teises ten turi katalikai? Ir kodel ten taip yra? Atsakymas tas pats, katalikai *nesuorganizavę*. Palaida minia kas nenori tas neišnaudoja. Socialistai atima bažnyčias, kitas paveda atsiskyrėliams, kunigus ir vyskupus dristančius priešintis nedoriems socialistų darbams ištremia iš šalies, arba kalėjiman kiša, net viešas katalikos ženklas yra draudžiama ir tų visų katalikams daromų netei sybių nėra kam užtarti—apginti, nes katalikai *neorganizuoti*.

Tą viską matydami ir mes lietuviai katalikai privalome pasimokinti iš kitų nelaimės ir kol dar ne pervėlu *organizuokimės*.

Amerikos Lietuvių R. K. Federacija jau 20-tas metas, kaip dirba didelį lietuvių išeivijos vienyjimo darbą ir daug yra padariusi, bet kur kas daugiau galėtų padaryti, jei kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoj susiorganizuotų Am. Liet. R. K. Federacijos skyrius, jei kiekviena lietuvių katalikų draugija, didelė ar maža į Federaciją prisirašytų. Jei visose Am. lietuvių katalikų parapijose būtų stipriai susiorganizavę visi lietuviai katalikai su savo draugijoms į tvirtą Federacijos skyrių, tuomet mums nereikėtų skųstiės, kad bedieviai užvaldė katalikų suorganizuotas draugijas, arba katalikų lėšomis pastatytą salę.

Būdami gerai organizuoti daug daugiau ir Lietuvai pagalbos kaip materialės, taip ir moralės galėtumėm suteikti. Juk ir Lietuvos katalikų padėjimas dar nėra užtikrintas ir jiems mūsų pagalba dar būtinai reikalinga. Taigi visi organizuokimės, nes tik vienybėje — galybė.

K. J. Krušinskas,
Fed. Sekret.

DARBININKE!

Jau ir Kalėdos artėja. Ar pagalvojai apie savo gentis Lietuvoje? Kiekvienas Amerikos lietuvis siunčia kokią nors dovanėlę giminėms—neatsilik ir Tu.

Lietuvos žmonės mėgsta spauzdintą žodį, jie mėgsta gerą knygą, bet nevisuomet išgali jį įsigyti.

Gerų ir naudingų knygų gali gauti "Darbininke."

"Darbininkas" surinošė gražių Kalėdinių knygų siuntinių, kurių galima pasipirkti. Siųsk doleri, o gausi trijų dolerių vertės knygų.

3 dolerių vertės knygų už 1 dol.

Jeigu nori knygų siuntinėlį pasiųsti Lietuvon, tai užpildyk šitą lapelį ir iškirpęs su $1.00 prisiųsk.

KALĖDINIŲ KNYGŲ SIUNTINYS
UŽ $1.00

Vardas .....
Pavardė .....
Kaimas .....
Valsčius .....
Paštas ar apskritis .....

"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.

Lietuvos santykiai su Popiežium

(Tęsinys)

II.

Dabar liesiu konkordato su Lietuva klausimą. Apskritai imant, nereikia manyti, kad konkordatas su Vatikanu duoda kokių nors privilegijų ar prerogatyvų pačiam Vatikanui. Klystų, kas taip manytų, nes Vatikanas sudaro konkordatą iš savo pusės tiktada ir tik su tomis valstybėmis, su kuriomis negali be konkordato suistarti. Konkordato istorija mums rodo, kad iš karto popiežiai visai nevaržomi viešpatavo visose valstybėse bažnytiniuose reikaluose ir tada konkordato klausimas kilo, kada pasaulinės vyriausybės rado reikalingu daryti kai kurių kliūčių, lyg ir suvaržyti popiežiaus kišimąsi jų valstybėje į katalikų reikalus. Tas popiežiaus kišimasis į katalikų reikalus paprastai pasireikšdavo skiriant aukštesniuosius dvasininkus. Kol nebuvo konkordato, tie dvasininkai buvo skiriami popiežiaus, nesiklausiant nieko; pav. popiežius paskiria vyskupą ir visai nesiklausia, ar vyriausybė priima jį ar ne. Vėliau iš pasaulinės vyriausybės pusės kilo tam tikrų reikalavimų ir pradėta statyti sąlyga, kad popiežiaus skiriamieji vyskupai ir aukštieji dvasininkai turėtų tam tikro pritarimo iš vyriausybės pusės. Šitas pasaulinės vyriausybės reikalavimas išsiliejo į vadinamąjį konkordatą.

Pirmas konkordatas buvo sudarytas dvyliktam šimtmety; reiškia, nigi to laiko popiežius be jokio konkordato valdė katalikus visose valstybėse. Jei paimti konkordatų tekstas, tai kiekviename konkordate paprastai svarbiausia dalimi galima vadinti aukštesniųjų dvasininkų skyrimas ir ten būna pasakyta, kad pav., skiriant vyskupus reikalinga yra atsiklausti to krašto vyriausybės ar ji tą vyskupą priima ar, kaip paprastai sakoma, vyriausybė neturi kokių nors politinių kliūčių del skiriamo asmens. Štai tos politinės kliūtys ir sudarydavo reikalą, kad nebūtų kurių nors nesusipratimų, statyti tam tikrų sąlygų, kuriomis popiežiai skiria vyskupus, o pasaulinė vyriausybė jnos priima. Jeigu kas manytų, kad Lietuva, sudarydama konkordatą su Vatikanu, padarytų politinę klaidą ir valstybei skriaudą, tai labai klystų. Tiesa, dabar pas mus dar nė vienas vyskupas naujai nepaskirtas, visi paskirti rusų laikais, bet ir rusų laikais jie paskirti einant atatinkamu konkordatu. Dabar, pav., nesant konkordato, jei reikėtų naujas vyskupas skirti, tai popiežius, nieko nesiklausdamas, vyskupą paskirtų ir vyskupas eitų savo pareigas. Žinoma, iš mūsų vyriausybės pusės kiltų tam tikrų reikalavimų. Savaime aišku, jei geras žmogus būtų paskirtas, tai gal mes ir nieko nesakytum, bet jei būtų paskirtas koks nors lenkas, ar lenkuojantis tai, žinoma, mes pakeltum triukšmą. Tačiau, šiaip ar taip, mes turėtume arba sudaryti konkordatą, arba leisti popiežiui elgtis taip, kaip jam patinka. Žinoma, antroji išeitis popiežiui yar geresnė, bet mums blogesnė, nes kartais popiežius gali paskirti tokį vyskupą, kuris, kaip sakiau mums būtų nepriimtinas. Žinoma čia kiltų nesusipratimai, kurie galų gale mus turėtų privesti prie to, kad konkordatas su popiežium reikėtų padaryti. Taigi turint omeny, kad konkordatas nėra tam tikra, popiežiui daroma, malonė, bet, priešingai **yra valstybės teisių apsaugojimas santykiuose su Vatikanu**, nė vienas lietuvis, kuris žino dabartines mūsų sąlygas ir kuris žino tą įtaką, kurios daro lenkai visoje diplomatijoje, negalėtų norėti nedaryti sutarties su Vatikanu nes konkordatu būtų mūsų teisės, kaip po valstybės, garantuotos ypač skiriant vyskupus.

Gal kas pasakytų, kad dabar, lenkams padarius konkordatą su Vatikanu, mums konkordatas bereikalingas. Man rodos, taip pat klystų. Gas kita, jei jis klausimą pastatytų taip. Lenkų konkordatas paliečia Vilniaus klausimą ir išriša jį taip, kaip mes negalime sutikti: tai reiškia, mes, darydami konkordatą, turėtum vėl paliesti Vilniaus klausimą ir išrišti jį taip, kaip mums priimtina, nes mse negalime pasirašyti su Vatikanu tokį konkordatą, kuris Vilniaus klausimą rišty taip, kaip lenkų konkordatas jį riša. Bet negalima laukti, kad Vatikanas, vos pasirašęs konkordatą su lenkais ir išrišęs Vilniaus klausimą lenkų konkordate numatytu būdu, ūmai pasidarytų kitokio nusistatymo mūsų konkordato Vilniaus klausimo atžvilgiu. Delto dabar, kol sąlygos nepasikeis, mes negalime daryti daryti konkordato su Vatikanu ir negalime sudaryti taip ilgai, kol susidariusios aplinkybės nepasikeis. Jei aplinkybės pasikeistų taip, kad Vilniaus klausimas lenkų konkordate būtų paliestas taip, kad mes jį galėtum priimti, būtent, kad Vilniaus diecezija liktų išimtinoje popiežiaus žinioje, tai tada mes turėtume galimumo konkordatą daryti. Kada Vilniaus žemės bus prijungtos prie Lietuvos, tai Vilniaus kraštas iš karto ir bažnytiniu

Del kredito klausimo Lietuvoje

VI.

Lietuva yra reikalinga užrubežinio kapitalo. Amerika—pasaulio kreditorius. Užsieniai tiki Lietuvos kreditingumui. Minčių santrauka.

Kaip duona be mielių nekila, taip gamyba (produkcija) be kapitalo nesivysto ir visa šalis skursta. Ypatingai tą atjaučia naujai įsikūrusios valstybės Baltijos pakraščiuose. Delei būdnos Rusų viešpatavimo gadynės, šiandien tos valstybės yra daugel atžvilgių atsilikusios nuo savo kaimynų iš vakarų. Kada tai Danai, Olandai ir Belgai buvo tokioje pat padėtyje kaip kad dabar Lietuviai, Latviai ir Estai, bet savo ištverme ir su pagelba svetimo kapitalo tos tautos išlaikė žmonijos akyse brandos kvotinius ir yra šiandien viso pasaulio gerbiamos. Baltijos tautoms netrūksta ištvermės ir darbštumo; tegul tik pasaulis joms teikia moralės paramos ir duoda kiek reikia prieinamomis sąlygomis kredito, tai jos netrukus irgi žydės. Juk ir Suv. Valstijos tik pusantro šimto metų atgal atrodė proletariškai; betgi per darbštumą ir ačiū Europos valstijų kapitalui, šiandien užėmė pasaulinio kreditoriaus vietą, o darbo atlyginimo žvilgsniu pralenkia senojo pasaulio šalis. Gal nieks to taip gerai nesupranta kaip patys amerikonai. Vienas Amerikos laikraštininkas (P. S. Mowrer) aplankęs Baltijos kraštus taip rašo:

"Vakarinės tautos turėtų suprasti tas ypatingas sunkenybes kurias turi pakelti valstybės, atsiradusios Rusijos vakaruose; turėtų joms simpatizuoti, ir stiprinti jas moraliai, ypatingai remti jas pinigiškai prie kiekvienos progos: tuo būdu būtų sustiprinta tų pakraštinių valstybių padėtis, tuom būtų pašalinta viena (pasaulio) nenusistovėjimo priežasčių. — čia dalykas liečia pasaulio taikos."

Tas pats laikraštininkas toliaus nurodo, kad Amerika (U. S.) neturi dar aiškios politikos Rytinės Europos reikaluose ir sako, kad "turėtų būti daromas tyrinėjimas — ar Amerika kartais neprivalėtų duoti mažoms Baltijos valstijoms paskolų, kurių jos iki šiolei be pasekmių prašo." Geriau vėliau negu niekad. — pasakytumėm mes.

Amerika jau yra dikčiai skolinga Lenkijai. Bet kad Lenkija vėl atsisukusi prašo paskolos ir yra pasiryžusi už naujas paskolas viską užstatyti, kas dar liko neužstatyta, tai, Amerikonai gali manyti, kad ir Baltijos valstybės yra toks pat kiauras maišas kaip Lenkija.

Kitas Amerikos laikraštininkas (Donald Day) įtekmingame Čikagos laikraštyje "Tribune" tarp kitko neseniai taip apibudino Lenkijos padėtį: "Lenkija dabar yra pilnoje finansinėje ir ekonominėje suirutėje (chaos) ir toks Lenkijos stovis paeina nuo jos užsispyrimo laikyti skaitlingiausią negu visoje Europoje armiją ir nuo jos užsieninės politikos, kuri sukiršino visas kaimynes tautas (suprask: lietuvius, latvius, gudus, ukrainiečius, čekus ir vokiečius). Vienintėlė šalis — sako tas laikraštininkas su kurio Lenkija manosi esanti draugingą, yra Rusijos sovietų valdžia; tik šitas draugingumas yra bos kelių savaičių senumo." Tat, bestudijuodami Rytų Europą, Amerikonai jau pradeda matyti tikrąjį Lenkijos veidą. Bestudijuodami toliau — įsitikins jog Baltijos valstybės remia savo ateitį ne ant armijų ir užpuolimo, bet ant ekonominio progreso ir taikos. Kas liečia bent Lietuvos, tai ji įkūrė pastovią savo valiutą, subalansavo valstybės biudžetą, pasiekė lygsvaros užrubežinėje prekyboje, sureguliavo savo skolas svetimoms valstybėms ir jas reguliariai atmoka. Tų faktų akyvaizdoje Lietuvos kreditingumas užsienio akyse auga. Tai patvirtina pirmiau gautos paskolos iš Francijos (garvežiams), iš Švedijos (pieninėms); numatoma paskola iš Londono (gelžkelių statybai).

Kadangi Amerikos "Baltieji Rūmai" laikosi politikos, jog nei viena Europos šalis, kuri dar nesureguliavo savo karinių skolų Amerikai, negali tikėtis gauti naujo kredito.—Lietuva turi pilną galimybę tą kreditą gauti. Ta galimybė pasitvirtina ir iš kitos pusės: pati Amerika turėdama kapitalo perteklių, ieško kreditingų skolininkų po visą pasaulį. Vienas žymiausių Amerikos finansininkų, Rufus C. Dawes, pirmininkas Čikagos "Association of Commerce" buvęs Aliantų reparacijų komisijos reikalų vedėjas, brolis garsaus Charles Dawes, šią vasarą kalbėdamas bankininkų suvažiavime tarp kitko pareiškė: "Europos valstybės, kad sustiprinti savo gamybos įgalėjimą, įgalėjimą pirkti kas reikia šaliai ir įgalėjimą atsilyginti kreditoriams, — privalo ieškoti paskolų. Amerikos finansinės galybės pareiga yra išdalinti po visą pasaulį, be skirtumo, mūsų kredito pervirši, dabojant kad pinigai nedingtų, dabojant kad pinigai būtų suvartoti pasaulio produktingumo atstatymo tikslams ir sustiprinimui įperkamo-

atžvilgiu būtų lengva sujungti su visa Lietuva. Bet taip, kaip dabar aplinkybės susidarė, mes negalime dwaryti konkordato, nes nutylėti Vilniaus klausimo mes negalime duoti jam tokį išrišimą, kaip lenkų konkordate, taip pat negalime o kito mums priimtino Vilniaus klausimo išrišimo Vatikanas vargu begalėtų padaryti, tai, tokiu būdu, konkordatas dabartiniu laiku mums negalimas. Bet visai kitas klausimas, ra mes privalom ar ne konkordatą kada nors daryti. Čia klysta tie, kurie atsistoja ant pamato, kad apskritai su Vatikanu jokių diplomatinių santykių negalime daryti. Jie klysta, nes konkordato klausimas negalima imti vien tikybiniu atžvilgiu. Jei partija reikalauja, kad tikyba būtų pašalinis dalykas ir, išeidama iš to, konkordatui taip pat jokios svarbos nepriduoda, tai valstybei, kaip pamatysim, konkordatas visai ne tą reiškia, ką v.-liaudininkų ar kitų socialistų partijai. Jei mes, katalikai, būtum akli fanatikai ir norėtum atiduoti popiežiui valdyti Lietuvą, tai mes taip pat pasakytum, kad konkordato nereikia. Bet, žinoma, mes tuomet žiūrėtum tik aklai partiniai, kad popiežiui, kaipo katalikų galvai, reikia duoti valstybėje tokių teisių, kurių jis niekur kitur neturi, bet seniaus turėjo. To mes negalime duoti, nes tai žalinga mūsų valstybei ir mes, nors pripažįstam popiežių katalikų galva, bet politiniu atžvilgiu esame visai laisvi ir laisvai galime pasisakyti, norime ar nenorime konkordatą su popiežium turėti. Mes ir pasisakom už tai, kad valstybės reikalai reikalauja, kad konkordatas būtų sudarytas, kad tuo būdu mūsų vyriausybei būtų duota galimybės ir teisės, turint santykių su Šv. Sostu — kaipo su bažnyčios galva, pasisakyti del pav. vyskupų skyrimo. Bet, ne tik politiniu bet ir bažnytiniu atžvilgiu, mes vis delto turime pasakyti, kad mūsų bažnytinė padėtis dabar yra tokia, kad ji pati savaime reikalauja, kad konkordatas būtų sudarytas ir kad mūsų bažnytiniai reikalai tuo konkordatu būtų sutvarkyti. Bažnytiniu atžvilgiu mums ne tiek svarbu, ar dabartinė Seinų diecezija priklauso Varšuvos diecezijai ar ne, bet Lietuvai yra be galo svarbu, kad su Varšuva visi ryšiai būtų nutraukti, kad mes ir kaipo katalikai Varšuvai nepriklausytum. Kaip tat padaryti? Reikia sudaryti tam tikrą juridinį aktą, mes galime sakyti, kad Varšuvos nepripažįstam, bet kas paskaitys dokumentus tai pasakys, kad, — atsiprašom, Seinų diecezija priklauso Varšuvos arcivyskupijos, ir nieko nepadarysi; mes galime sakyti kad nepripažįstam, bet juridinis dokumentas ką kita rodys. Reiškia, reikia sudaryti naujas dokumentas, kuris griežtai mus skirtų nuo Varšuvos, ir tą dokumentą kitaip ne padarysim, kaip tik sudarydami konkordatą, kur būtų aiškiai pasakyta, kad Seinų diecezija, drauge su tokiomis ir tokiomis diecezijomis, priklause tokios ir tokios Lietuvos arcivyskupijos. Taigi konkordato sudarymas turi politinės reikšmės jau delto, kad atsikračius Varšuvos. Bet mes turime dar kitą dalyką; Žemaičių vyskupija priklauso Mogilevo arcivyskupijos, o Mogilevas yra rusų. Ir čia reikia nukirsti ryšiai, ir vėl reikalinga sudaryti tam tikras juridinis dokumentas. Yra dar klausimų, kurie politiniu atžvilgiu jau išspręsti, c bažnytiniu atžvilgiu — ne. Pav., sienos su latviais — baigtas dalykas, bet bažnytinės sienos su Latvija dar nenustatytos ir mūsų valstybės dalis, bažnytiniu atžvilgiu, priklauso Rygos arcivyskupo. Tiesa, latviai to nekelia ir jei pakeltų, mes didžiausią triukšmą padarytum, bet juridiniai imant, taip yra. Antra vertus, dalis Žemaičių vyskupijos yra latvių pusėje, bet bažnytiniu atžvilgiu Žemaičių vyskupas Karys yra jų viršininkas. Žinoma, latviai to ilgai nepakęs, kad Lietuvos vyskupas turėtų savo bažnytinių valdinių jų valstybėje. Tas pats Klaipėdos krašte. Ten yra protestantų ir katalikų. — didžiuma protestantų. Protestantai priklauso vadinamo Berlyno Oberkirchenrato — vyriausios bažnyčios tarybos. Mes darome visų žingsnių, kad Klaipėdos protestantus atskirti nuo Berlyno priklausomybės, nes jie yra mūsų valstybėje ir negalima leisti, kad, pav., Klaipėdos krašto pastoriai važinėtų į Berlyną ir delto daroma pastangų, kad Klaipėdos krašte sudaryti visai nepriklausomą nuo Oberkirchenrato bažnyčią. Bet protestantai sako: Jūs norite tuo būdu mus sukatalikinti nes, sako, atskirti nuo savo galvos, negalėsim išsilaikyti. Mes to visai nenorime. Protestantai gali būt sau protestantai, bet politiniu atžvilgiu negalima leisti, kad Klaipėdos krašto gyventojai protestantai bažnytiniu atžvilgiu priklausytų svetimos valstybės. Dabar paimsim Klaipėdos krašto katalikus. Protestantai sako, kad jeigu jūs norėtumėt mus vien politiniu atžvilgiu atskirti, tai atskirtumėt ir katalikus, nes ir katalikai priklauso Vokietijos Varmijos vyskupijos. Reikia tad katalikus atskirti o juos atskirti mes galime tik taip pat sudarę su popiežiumi tam tikrą aktą, kuriuo tie Klaipėdos krašto katalikai būtų atsikrti nuo Vokietijos Varmijos vyskupijos ir priskirti prie kurios mūsų vyskupijos.

Tokia yra mūsų bažnytinė padėtis. Vadinas, yra reikalo Lietuvai bažnytiniu atžvilgiu susitvarkyti.

Bet svarbiau politiniu atžvilgiu susitvarkyti. Tuo atžvilgiu mes turime sutvarkyti Klaipėdos krašto katalikus ir protestantus, turime sutvarkyti Klaipėdos krašto katalikus ir protestanuts, turime sutvarkyti tą dalį Žemaičių vyskupijos, kuri pateko Latvijai, politikos atžvilgiu turime sutvarkyti visas kitas mūsų vyskupijų dalis, kurios dabar yra lenkų okupuotos. Viso to mes nesutvarkysim, jei konkordato neturėsim. Taigi konkordato reikalas yra aiškus. Bet dar pakartoju, kad mes konkordatą galėsim tik tada sudaryti, kada aplinkybės pasikeis. Nors mes, katalikai, bažnyčios reikalus aukštai vertiname, bet atsižvelgdami mūsų valstybės politinių reikalų, sakom, kad bažnytinių reikalų sutvarkymas dar gali palaukti. Tiesa, bažnytiniai reikalai tuo kenčia, bet mes del bažnytinių reikalų sutvarkymo Vilniaus klausimo nepašvęsim. Delto reikia padaryti išvada, kad nors konkordatas mums visais atžvilgiais — ir bažnytiniu ir politiniu — reikalingas, bet, turėdami omeny mūsų valstybės reikalus, — mes sakom, kad mes turime su jo sudarymu dar laukti ir tik aplinkybėms pasikeitus galėsime sudaryti konkordatą ir savo bažnytinius reikalus sutvarkyti.

(Bus daugiau)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Matęs, Cleveland, Ohio. — tamstos korespondencijoj paduotų žinių jau buvo atsiųsta kito korespondento. Todel jų į laikraštį neatkartojame. Pradžia-gi korespondencijos buvo tai pastaba redakcijai. Todel ją sau pasilaikėme ir laikraštin to nededam.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

ST. CLAIR, PA.

Lapkričio 4 d. Šv. Kaz. Liet. parap. bažnyčioj gerb. kun. Klevinskas surišo moterystės mazgu Jurgį Masionį su p-le Ona Teržinte iš Port Carbon, Pa. P-lė O. Teiriutė per pastarnosius kelis mētus prigulėjo prie parapijos choro. Užtat ir sutuoktuvių laike choras gražiai pagiedojo "Veni Creator" ir naujas 4 balsais mišias "Mass in Holy Ghost."

Po mišių visas choras užkviseta į vestuves pas p. p. Masionius, kur visi linksmai praleido laiką iki vakarui. Prie tam savo draugei choristei įduota dovana vardu viso choro.

Jaunai porelei linkime kuogeriausios laimės.

Paukštelis

CLEVELAND, OHIO
Ristynės

Spalių 30 d. liet. svet. įvyko didelės ristynės — ritosi net trys poros ir visur lietuviai laimėjo.

Gudžiūnas iš Chicagos ritosi su vokietuku. Vokietukas buvo paguldytas nėt du sykiu.

Trečia pora ritosi — K. Požėla ir lenkas, abudu čampijonai. Lenkas sveria net 200 svarų, o Požėla sveria tik 175 svarus, bet Karolis pirmu syk iškėlęs dėjo į žemę ir daugiau lenkas nesikėlė; antru syk irgi gerai pamētē ir į 43 min. jau lenkų liūtas gulėjo. Požėla lietuviams clevelandiečiams vardą pakėlė, nes tą vakarą buvo daug svetimtaučių: konselmonų, sūdžių ir kitų, nes tai buvo arti savyvaldybės rinkimai. Svetimtaučiai stebējosi iš Požēlos vikrumo ir stiprumo. Vakaro vedėjas ir ristynių tvarkytojas irgi abudu buvo svetimtaučiai.

Matęs

NASHUA, N. H.

Kažkodel ir Nashua apsnūdo, mažai veikia, bet dar mažiau matyti žinelių iš mūsų kolonijos. Girdėjau kruta visos draugijos, rengias prie parapijos baazro, kuris prasidės 25 d. lapkričio ir tęsis iki 29 d. Būtų geriau kad biskį pradētų daugiau rengtis veikti, o dabar sulaukus sekmadienio, nēra jokios pramogos, nu ir sėdėk už pečiaus.

Teko girdėti, kad sąjungietės pradējo krutėti. Nutarē siųsti delegates į apskričio suvažiavimą. Nutarē surengti lauktuves naujų metų. Visos sąjungietēs pasižadējo pasidarbuoti. Pusę pelno skirs parapijos labui.

Cicilikų Mama

NEWARK, N. J.

Gražu yra pranešti, jei kas yra gero. 8 d. lapkr. buvo mūsų priaugančių vaikų ir mergaičių choro koncertas ir teatrélis, "Ponai Tipo ir Ponai Po..." Pasigerausia suvaidino, nors gal bū galima geriau. Bet del greito ir trumpo laiko, tai gana gerai išėjo. Buvo ir kitų juokų. Choras gražiai sudainavo daug gražių dainelių.

Koncertą apvainikavo p. P. Vyčas iš Phila., Pa. Jis sudainavo aštuonias daineles. Nekurias reikējo net pakartoti, nes po kožnos dainelės pasipildavo gausus delnų plojimas.

P-nas P. Vyčas turi gražų tenorą, gal tokį augštą ir stiprų sunku būt kur ir rasti. Pianu akomponavo A. Stanšauskas. Įžanginę prakalbą pasakē kun. Ig. Kelmelis.

Žmonių buvo neperdaugiausia. Mat buvo kitas koncertas.

Pipiras

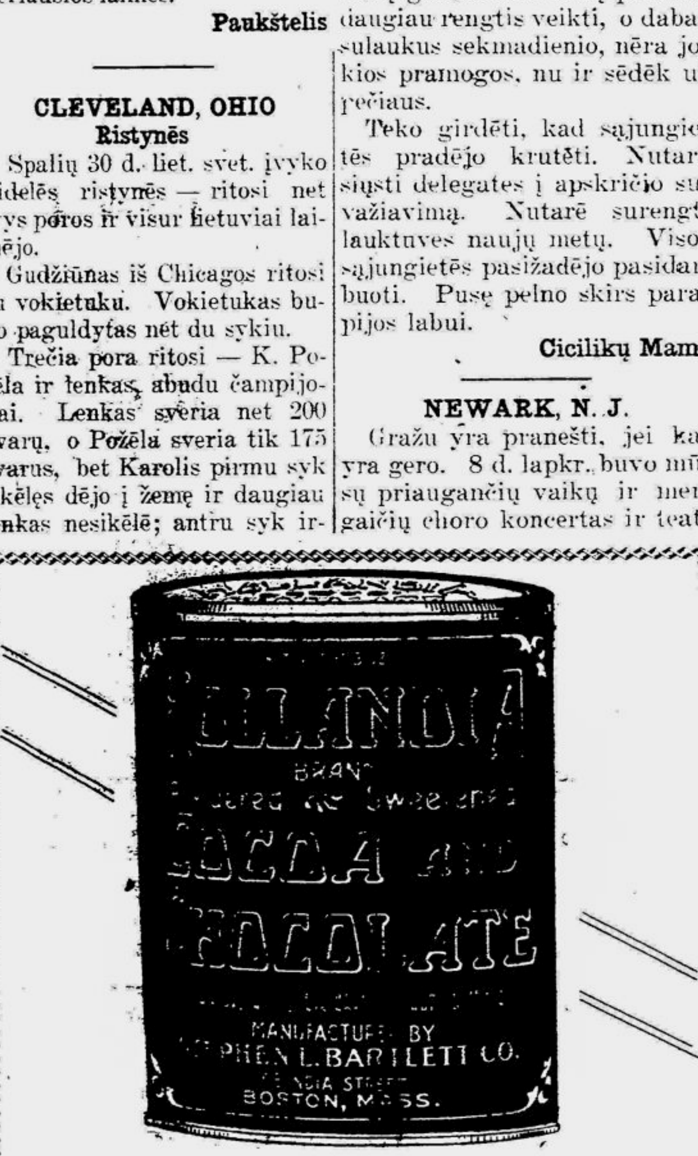

Tai geriausis gerimas šaltame ore. Del to, jog turi svarbias stiprinančiai maistingas dalis. Pirk keną nuo savo groserio.

AUKOS ATEITININKŲ NAMAMS

Lawrence, Mass.

A. Marcinkevičius — $50.00 (liet. bonas).

Po $5.00: kun. F. A. Virmauskis, kun. P. M. Juras, P. Kupryt ir D. Kondrotas.

Po $2.00: K. Venčius, D. Kirmilas, S. Mažeika, J. Žuraulia, B. Rudis, U. Žiemienē ir A. Keveišienē.

Po $1.00: P. Jaskelevičius, K. Karlavičius, S. Mockus, O. Melašauskienē, A. Valinskas, L. Švenčionienē, A. Raulušienē, P. Padvaiskas, A. Židanavičius, J. Davydonis, F. Skusevičius, V. Skusevičienē, P. Grina, D. Balinienē, J. Kaleva, K. Banevičius, S. Bugnaitis, M. Švirrintē, P. Raznauskas, M. Tetulis, P. Auryla, A. Rymas, Z. Rymaitē, M. Kaladžiunas, O. Mykulienē, A. Šimoniutē, J. Kriviutē, A. Uleckas, J. Sakavičius, P. Alėksa, P. Karuila, P. Jankonis, Z. Pekarskas, B. Čiurlionis, A. Jozukevičiutē, J. Česnakauskas, J. Jasinskas.

Vios su smulkiais — $130.93.

Providence, R. I.

Kun. L. Kavaliauskas — $5.50.

Po $1.00: A. Vaitkunas, B. Urnikienē, Z. Toronis, V. Balčikevičius, J. Jokšas, V. Burelkienē, M. Klorikaitienē, M. Tronis, B. Valaitis, A. Gumauskas, B. Stražnickas, D. Švedas, V. Stankus, A. Martušis, V. Bilskis, M. Jakolevičiutē, M. Bagdonas, A. Dzikevičius, A. Avižienis, V. Mečinnas, A. Kavaliauskas, K. Dongveckas.

Viso su smulkiais — $33.00.

Nashua, N. H.

Kun. P. Daniunas — $10.00.
V. Semzia — $2.00.

Po $1.00: K. Dzužiukas, V. Tamulevičius, F. Inkevičia, V. Mikučionis, A. Sabaliauskas, Jatučius, M. Stanapedis, A. Degesys, K. Nadzeika, J. Galnu, D. Steponavičienē, J. Andrikienē, M. Jackevičius, B. Kazlauskienē, P. Pekurienē, M. Barcys, S. Kudzma, J. Andruškevičienē, A. Zautruvienē, E. Ratkevičienē.

Viso su smulkiais — 38.65.

Lowell, Mass.

Kun. S. Kučas — $2.00
J. Kanevičienē — $2.00.

Po $1.00: O. Kastockienē, J. Bonmela, A. Vilkišius, A. Dziedulionis, T. Versockas, V. Velička, J. Vyšniauskas, A. Žapnickas, V. Paulauskas, J. Buja, A. Dubienē, M. Bujienē, M. Lebednikienē, A. Senuklenē, O. Adomavičienē, J. Gudelienē, D. Misevičienē, V. Valiulis ir R. Ainoris.

Viso su smulkiais $30.00.

Greenfield, Mass.

J. Miškinis $5.00.

Po $2.00: M. Miškinienē, J. Micuta, J. Ardzevičius.

Po $1.00: J. Talakauskis, A. Steponkevičius, M. Vytkauskas, A. Ancevičiutē, J. Kordzevičiutē, B. Kuzminskaitē, J. Kuzminskaitē, P. Kuzminskienē, P. Kuzminskis, J. Ardzevičienē, J. Miškinis, P. Talakauskienē, E. Agonienē.

Viso su smulkiais — $28.

W. Fitchburg, Mass.

M. Pečiulis $2.00.

Po $1.00: L. Kailavičienē, A. Žydelis, E. Dovydienē, F. Visokinskienē, V. Pralgauskas, A. Steponavičius.

Viso su smulkiais $10.75.

Athol, Mass.

A. Lošius $52.50 (L. bonas su nuoš.)

Po $1.00: O. Gečaitienē, O. Budriunaitē, O. Baselienē, Prakienē, P. Griniauskienē, K. Griniauskienē, ... tē, Mr. Poro, M. Likaitē, A. ...ulienē, O. Balčiunaitē, P. Simočiunienē, O. Baltrašiunienē, N. N., S. Andrikienē, N. N., M. Paskevičienē, K. Paliulienē, E. Tomašiunienē, A. Nevedonskas, J. Puslus, P. Pirugis, P. Budriunas, A. Medalinskis, J. Baltrėnas, B. Staraitiutē, J. Rastauskas, R. Kunatys, K. Paliulis, L. Mistunas, A. Skienis, B. Braškys, K. Vadloga, P. Strepekas, J. Gatautis, K. Dragunas, P. aPliulis, J. Valčiulėnas, J. Kvedaris.

Smulkių — $4.00.
Viso $137.50.

Gardner, Mass.

J. Develkis $3.00.

Po $2.00: J. Petrauskas, A. Nakutis, K. Šimkunas, A. Ualivaika, J. Redeckas.

Po $1.00: Z. Tauteris, M. Kukelka, J. Jonikas, A. Mikunas, J. Gikis, K. Rimedis, E. Apeikienē, O. Radžienē, J. Ročius, J. Reižys, P. Juzukevičienē, S. Daukantas, S. Develkienē, O. Rimedienē, S. Šimkevičienē, S. Pavilauskas, J. Kukauskas, S. Mačionis, M. Adomaitis, A. Jonaitienē.

Smulkių $7.00.
Viso $40.

Aukas priēmē ir dēkoja

At-kų S. F. Atstovai

GALIMA ATSKIRAI GROSERNĒ PARDUOTI

Parsiduoda du namai: vienas namas 6 kambarių su groserio krautuve, antras namas 3 šeimynų po 4 kambarius aprūpintas vēliausiais įtaisymais. Del platesnių informacijų galima kreiptis ypatiškai arba laiškais C. R. 37 Hovington Ave., Montello, Mass. (L. 19)

$1000 TIK UŽ 60 CENTŲ!

Atsiųsk 60c., o gausi, ne pinigais, bet žolēmis, daugiau, kaip $1,000. Ką reikštų žmogui $1,000, jei jis sveikatos neturētų! Būtų visai tuščias daiktas tokiam žmogui. Mūsų žolės yra kas kita. Suteikē sveikatą tūkstančiams, suteiks ir Jums. Paliuoso nesveikus vidurius, prašalina strēnų skausmą, kosulį, dusulį, patrūkimą, skausmas po krutine, nervų sugedimus, ir tt. Atsiųsk 10c., gausit visokių žolių ir knygų katalogą.

M. ZUKAITIS
25 Gillet Rd., Stockport N. Y.

Niekas negali buti pyginama, kaip istrynimas su geruoju, senuoju

Pain-Expelleriu

Kai tik pastebit apsireiškimą šalčio, tuojaus naudokit ši tikrą, namini pagelbininką, kad išvengus tolimesnių komplikacijų.

35c ir 70c vaistinēse. Tēmykit, kad butų Inkaro vaizbaženklis ant pakelio.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gyde, Reumatizma, Ranku, Kojų, Nugaros skaudējimus, Sąžiu, Rankų, Kojų, Sprandų, Dieglius, Galvos skaudējimą, ir visas skaudējimas (tik šie ...).

Tukstančiai žmonių yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria ... naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra ir persiuntimą.

Klauskite pas aptiekorius tėip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
818 MAIN ST. BOX 381
HARTFORD, CONN. U. S. A.

P. F. O'NEIL

GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Norwood, Mass. Phone 711-R.

PRITYRUSIO ŽMOGAUS PATARNAVIMAS VISUOSE ATSITIKIMUOSE

Kainos prilaikintos visokiuose atsitikimuose

Už patarnavimus kituose miestuose neimame viršaus

Kreipkitēs dieną ir naktį

Mes Esame Taip Arti Jūsų Kaip Jūsų Telefonas

Šaukite mus kaip nuliudimas jusu namus aplankys

TĒMYKIT!!

SIUNČIAME PINIGUS Į LIETUVĄ ir kitas šalis Litais ir Doleriais, pagal žemiausį dienini kursą, siunčiame pinigus jau nuo perviršus 20 metų ir dar nei vieno pinigai neprapuolē. Rašykit o gausit pilnas informacijas kaslink siuntimo pinigų, per paštą arba telegramu, ant antrašu:

JOSEPH G. BOGDEN
322 W. Long Avenue, DuBois, Pennsylvania

sios jėgos mūsų klijentų. Kiekviena paskola, kurią mes duodame svetur padidina galimybę greičiau atgauti mūsų nacionales paskolas ir kiekvienas bankininkas turi žinoti, kad, kada tik kerditas yra suteikiamas Europai ar kam kitam svetur, formoje invesdinimo, yra tai Amerikos išdirbiniai, kurie turi plaukti svetur. Taip elgdamiesi mes tarnautumēm savo ir pasaulio interesams.

Jungtinēs Amerikos Valstijos, buvo laikai, turējo kolosales skolas, bet su svetimų kapitalų pagelba išvystē savo ekonomines pajēgas ir iš didžiausio skolininko "Dēdē Samas" dabar yra didžiausis pasaulio kreditorius, turįs 21,000,000,000 dol. įvesdinęs svetur. Bet to negana: kredito išplatinimo darbe Amerika privalo pasiekti laipsnio, kurį turējo Anglija prieš karą."

Pasakyta gana aiškiai ir atvirai. Reiškia Amerika norētų (ir galētų dar apie 10 bilijonų paskolinti užsieniams. Taigi nēr negalimas daiktas kad ir Lietuva gali ir laikui bēgant labiau galēs Amerikoje surasti sau kredito prieinamomis sąlygomis. Pirma kregždē berods jau pasirodē: New York'o finansininkai veda su Lietuvos valdžia Kaune paskolos derybas. Jei tos derybos vaisingai pasibaigs, — galima laukti, kad po jų prasidēs naujos jau pramintuoju keliu. Indomu, ar čia negalētų aktyviai pasirodyti taip vadinami Lietuviško Amerikos bankai? Praktiški Amerikonai mato kad Lietuvai paskolos reikalingos gelžkeliams, plentams ir vandens keliams, miestams, pramonei ir žemēs kultūrai, ir kad tas paskolas Lietuvos valdžia gali ganētinai tvirtai garantuoti pajamomis iš valstybinių turtų, įmonių ir monopolių. Amerikonai taipgi pamatys didelę geografinę reikšmę Klaipēdos uosto, kuris, iš užguitos Vokiečių pasienio prieplaukos tapęs Lietuvos svarbiausiuoju portu, turi progos pralenkti kitus Baltijos portus, kaipo patogi auga per Vilniaus gelžkelių mazgą į didžiąją dalį Rytų Europos. Čia tai Dēdē Samas pamatytų Vilniaus likimą, kuris vietoje būti Lietuvos valstybēs centru, patapo Lenkijos pasienio garnizono buveine, čia tai Amerika supras, kodel Lietuva iškilmingai pareiškē pasauliui jog be Vilniaus nenurims.

Baigiant šią Lietuvos kredito klaušimo apžvalgą, Amerikos Lietuvių ekonominį sandarbininkavimą su Lietuva galima, trumpai tariant, šiaip išreikšti:

a) Kadangi prekyba su užsieniais yra kiekvienam kraštui taip svarbu kaip gyvam kūnui tyras oras, kadangi tarp Lietuvos ir Amerikos yra tiesus vandens kelias su patogiais portais iš abiejų pusių, tai Lietuviai — **Amerikiečiai galētų sulošti čionai didelę rolę kaipo Lietuvos produktų importininkai.** Juk pavyzdžiui Amerikiečiai — Vokiečiai labiausia prekiauja su ta pačia Vokietija. Amerikos gyvenimas yra puiki prekybos ir visokio biznio mokykla, ir sykiu galinga rinka pasaulio produktams keistis; delto tai Amerikos **Lietuvių jaunimas užuot** veržtis į advokatus ir gydytojus, kurių vietomis yra perdaug ir delto trūksta darbo, **turētų biznio mokyklas lankyti.** Juk tai yra faktas, jog Amerikos Lietuvių tarpe negalima surasti prekybos specialisto — su patirimu ir su mokslu. Lietuvos gamintojai, iš kitos pusēs, turētų pasinaudoti kiekviena proga susiartinti su Amerika: sekančiajs 1926 metais Philadelphia, Pa., bus tarptautinē paroda paminējimui 150 metų Suv. Valstijų nepriklausomybēs, — Lietuva būtinai turētų pasirodyti su savo darbo vaisiais. Philadelphijos paroda yra svarbi ne tik Lietuvai, — bet ir Amerikos Lietuviams: čia jie turētų progą parodyti Amerikos visuomenei kaip atrodo ta šalis, iš kurios jie yra atēję ir ką jinai produkuoja. Čia Lietuvos ir Amerikiečių tikslai supuola.

Svarbu, ką apie tai mano Amerikos Lietuviai biznieriai, jų ekonominēs ir politinēs organizacijos ir kuomi jos galētų prisidēti iš savo pusēs?

b) **Bendravimas finansų srityje** turētų stiprēti jau pramintais keliais, — iš Amerikiečių pusēs: perkant 5 nuoš. Lietuvos Laisvēs Paskolos Bonus, kurių atmokējimas įvyks jau į 10 metų, bet kuriuos visidar galima naujai įsigyti; depozituojant atliekamą dalį taupmenų Lietuvos bankuosna už vidutiniškai 10 nuoš.; reikalui esant, — talkininkaujant Lietuvai gavime kreditų iš Amerikoniškų bankų; iš Lietuvos pusēs: Lietuvos bankams tampriau sanadrbininkaujant su Ameriikečių-Lietuvių finansinēmis įstaigomis (bankais); protegnojant Amerikiečių pinigais įsteigtas ir steigiamas įmones Lietuvoje.

c) Už Amerikos Lietuvių moralę in materialę pagelbą kovoje už Lietuvos nepriklausomybę, už jų paramą kovoje už Klaipēdą ir Vilnių, ir jų nuolatinį šelpimą savo giminaičių Lietuvoje, — Lietuvos valdžia turētų Amerikiečių reikalus Lietuvoje rūpestingai globoti ir proteguoti ir teikti abipusiai naudingų progų jų kapitalams įdēti.

P. Žadeikis

Čikaga, Lapkr. 4 d., 1926 m.

ŠEIMININKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimininkė Amerikoje visados trokšta gauti patarimų pagerinimui jos žinojimo atlikinėjant pareigas kaipo šeimininkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tilps straipsneliai kurie bus indomus kožnai Lietuvei šeimininkei.

RODYKLĖ No. 4

Virimo Receptai

Jeigu mėgstat padaryt maistingų saldumynų savo vaikams ir sau, ir turit tam laiko, sekantis receptas yra vienas tų ką lengvai ir ekonomiškai galima pagaminti. Šokolado saldainiai daroma visoje šalyje ir jums jie taipgi patiks.

Šokolado Saldainiai

1 trečdalis puoduko evaporated pieno
1 trečdalis puoduko vandens
2 puodukai smulkaus cukraus
2 šaukštai sviesto
2 šmotai šokolado
1 šaukštukas vanilos.

Sumaišyk pieną, vandenį ir cukrų. Kuoemt pradės virti, dadėk šokoladą ir maišyk nuolat iki šokoladas pasileis. Virk aštuonias minutas; dadėk sviestą ir virk septynias minutas. Nukelk nuo ugnies, dadėk vanillą. Plak iki mišinis bus kai smetona ir pradės sėstis ant kraštų puodo. Supilk į sviestuotas blešines ir kuomet atauš supjaustyk į keturkampius.

Virtuvės Reikaluose

Ryžiai, grudai ir krekiai reikia laikyt kuosausiausia. Šiluma jų negadina. Taigi jiems geriau padėjus augštai ant leutynų. Krekiai geriausia laikyt jų originalėse dėžutėse. Jeigu perkat liuosus, sudėkit juos į blešines arba popierines dėžes, ištiestas nepergeriamu popieriu.

Muilas, kaip ir vynas, geresnis senesnis. Geriausia pirkt muilą daug ant syk. Geriausia laikyt šviesioj ir oringoj vietoj ant lentynos kur šilta, kaip tai virš pečiaus, nes ten šilta, sausa ir šviesu. Tas pat tinka ir lazurkoms bei krakmolui.

Nuvalymui plieninių peilių greitai ir lengvai, perpjauk didelę bulvę pusiau, padažyk perpjautą pusę į valomą pauderį, padėk peilį ant stalo ir trink kietai su bulve. Nušluostyk sausai ir nu-

Naminiai Pasielgimai

mazgok, paskui nušluostyk ir nutrink su biskeliu valomo pauderio.

Niekad nenaudok švelčiamą pauderį ant sidabrinių daiktų.

Šlapi čeverykai reikia džiovint palengva kad nesutruktų.

Benzinas arba terpentinas nuims taukų plėmes nuo odos.

Panaikinimui svilimų iš audeklo naudok sekantį: dvi uncijas Fuller's earth išvirtą pusėj puskvortės acto ir sumaišytą su skystimu dviejų svogunų.

Jei nešiojatės žibančios odos krepšelį ir norit nuimti sučiupinėjimo plėmes; pamerkit skudurį į šaltą pieną ir trinkit. Kada išdžius, sausu skuduriu nublizginkit. Išrodys kai nauja.

Du šaukštai kerosino viedre karšto muiluoto vandens nuvalys medines grindis ir palaikys švariai. Tas išnaikins net mažus vabalėlius kurie užšilaikę plyšiuose.

Grožės Patarimai

Nešvari oda nevisada parodo savo nešvarumą nešvaria išžiura. Tiktai muilas ir vanduo negali išvalyt odos. Tas tik nuvalo nešvarumą nuo viršaus, bet neišima iš odos skylučių. Prieš gulsiant vakare numazgok veidą geru muilu ir ištepk geru cold cream. Tas paliuosuos nešvarumą ir išvalys skylutes. Jeigu nori švarios sveikos odos, taip reikia daryt kas vakaras.

Ypatiška Sveikata

Nerizikuok su užkietėjimu, nes užkietėjimas siunčia nuodus po kuną kas paskui priveda prie daugelio nesveikavimų ir gyvenimas vėliau lieka nekenčiamsa. Juo ilgiau leisi tokiem nuodams rinktis, tuo ilgiau ims juos prašalinti. Suvirš 40 ligų galima susekt pnejną nuo užkietėjimo. Pradėk tuoj valyt savo sistemą nuo tų pavojingų nuodų.

Mes Rekomenduojame Sekančius Produktus

Pradėk šiądien taupyti leibelius nuo STANDARD ir CHALLENGE PIENO už kuriuos gausi brangias premijas. STANDARD ir CHALLENGE PIENAS kaip tik tas pienas, kurio nuolatos reikia virtuvėj, kad pajvairinus valgių sudėtį-receptą.

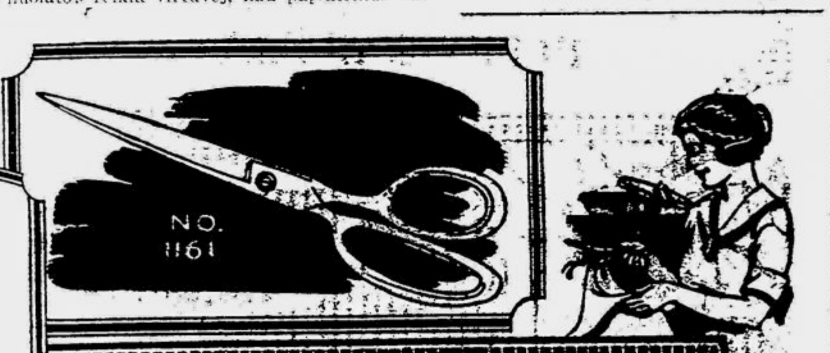

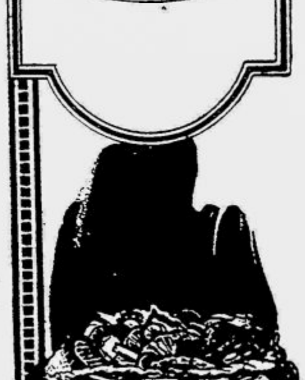

JUSŲ SVEIKATAI

Dabar laikas kada visi mėgsta vaisius valgyti. Daktarai sako vaisiai yra vidurių liuosuotojai ir sveikas maistas. Geras vaisių saladas pirma valgių yra apetito kėlėjas. Jei vartosite, vienok, vaisių daralą su Standard ar Challange Pienu, jųs pamatysite, kad jis prisidės prie jo skanumo. Šitos pieno rušys susideda iš gryno pieno ir cukraus. Vartok jas kada tik reikia pieno ir cukraus sykiu. Patirsite, kad kava ar koko skanesnė su jomis.

VAISIŲ SALADO DARALAS

Trys čvertys puodelio Standard ar Challange Pieno
2 kiaušiniai
1 šaukštukas druskos
Pusė puodelio acto
Pusė šaukštelio muštardos
3 šaukštai sutirpinto sviesto

Plak kiaušinius iki šviesumos; supilk pieną, druską ir muštardą ir gerai suplak. Pridėk dabar actą po truputį ir sutirpintą sviestą. Plak su kiaušinių plaktuvu ir padėk ant ledo sutirštėti. Tai skanus daralas su vaisių saladu.

DYKAI

Kiekvienas leibelis turi didelę vertę. Už 50 leibelių jųs gausite gerą porą žirklių kaip ant paveikslo. O neima daug iki susitaupo 50 leibelių. Tą dovaną galite gauti musų premijų krautuvėse. Jei nėra tokios jusų mieste, atsiųskite leibelius į The Borden's Premium Company, 44 Hudson St., New York City, pažymėdami numerį norimos dovanos kaip ant paveikslo ir ji bus jums pasiųsta dykai.

Mūsų Boston'o Premių Krautuvė Randasi Prie 89 Friend St., arti Haymarket Sq.

KITOS PREMIJŲ KRAUTUVĖS

FALL RIVER, Mass. 14 — 3rd Street netoli Bedford St.
NEW HAVEN, CT. 105 Temple Street netoli Crown Street
BRIDGEPORT, CT. 105 Congress Street netoli Main Street
PROVIDENCE, R. I., 49 Aborn Street, netoli Washington St.

Pradėkit Taupyt Leibelius Dabar, Gavimui Brangių Kalėdinių Dovanų

VIETINĖS ŽINIOS

DZIMDZIAVIMAS PRASIDĖJO

Pereitą subatą Norwoode, o nedėlios vakare So. Bostone dzimdziški vaidinimai įvyko su dideliu pasisekimu. Tikri dzimdziai yra p. J. Dikinis ir Dineika, jie-gi yra aneksavę So. Bostonietes p-les M. Grybaitę, M. Sakalauskaitę ir M. Dusevičiutę. Kvintetas susidarė labai geras. Programa susidarė visai dzimdzišką, tai yra lengvai darbininkams suprantama ir labai juokinga. Prisiruošė rūpestingai. Suprantama, kad vaidinimas negalėjo gerai neišeiti. Visų vaidintojų balsai garsūs, skambūs, lengvai girdisi visuose salės kampuose. Kiekvienas artistas buvo savo vietoje ir pilnai buvo persiėmęs savo role. Sčenos dailiai prirengtos.

Vaidinimuse indomu buvo ne vien į sceną pažiūrėti, bet ir į publiką. So. Bostone publikos pusėtinai prisirinko. Ypatinga, kad nemažai jaunimo buvo. Dar ypatingiau, kad jauniems vaidinimas ir visas programas patiko ir jie entuziastingai savo džiaugsmą rodė.

Kas sako, kad jaunuolių į lietuviškus vakarus negalima sukviesti ir kad jų negalima užbovyti, tai tas klysta. Gerų programų, geru jo atlikimu patrauksi ir suaugusius ir jaunuomenę.

Laba patartina kitų kolonijų lietuviams skaitlingai atsilankyti, kai dzimdziai atvyks į jų kolonijas. Veikėjai tepasidarbuoja, kad salės būt pilnos.

Ten buvęs

[illegible] BOSTONO "BEAUTY"

Jauna Bostonietė Emiline Anna Hopkins, 22 metų amžiaus, pagarsėjusi savo gražumu, nedėlios anksti ryte susilaukė nelaimingo galo. Subatos vakare ji buvo šokiuose kur jaunuomenė triukšmavo ir kur gausiai liejosi statymu uždraustasis skystimėlis. Iš šito baliaus vidurnaktyje trys vyrai ir toji mergina sumanė atvykti į Commonwealth apartmentinį namą, pas vieną dentistą. Ten buvo užsuktas gramofonas ir prasidėjo šokiai. Apie 2:30 val. iš ryto mergina sumanė vykti namo. Tuo pat laiku to distrikto elektros šviesos užgeso. Šaukė telefonu taxicab'o, bet neprisišaukė. 3 val. mergina ryžosi pėsčia eiti namo, bet vaikinai nenorėjo leisti jos. Ji išbėgo iš kambarių ir netrukus pasigirdo plumtelėjimas. Mergina krito nuo ketvirto augščio. Vyrai degtukus brieždami pasileido žemyn ir rado savo merginą su perskelta galva ir bedejuojančią mirtinoj agonijoj. Kiti gyventojai iš gilaus miego nubudo, triukšmui kilus ir naktiniuose rūbuose apstojo mirštančią merginą. Kažkas pašaukė policiją ir ambulansą. Bet atsipeikėję merginos draugai nelaukę ambulanso kruviną merginą nunešė į šv. Elzbietos ligoninę, kur ji netrukus mirė.

Atvykus iš Brightono policija pradėjo tyrinėjimus. Suėmė du vaikinus, kuriedu buvo su mergina. Ištisą dieną juos laikė, bet merginos mirties kaltės jiems nebuvo galima įrodyti.

Žuvusioji mergina buvo pasižymėjusi gražumu ir konteste laimėjusi vardą "Miss New England." Ji buvo modeliu daugeliui artistų.

Jos trumpas gyvenimas buvo labai įvairus. Ji liko be tėvų 6 metus eidama. Vėliau su savo gražybe ji turėjo didelio pasisekimo.

UŽGIRIA R. KRYŽIAUS VAJŲ

Bostono kard. O'Connell išleido raštą, kuriame užgiria dabar prasidėjusį Amerikos Raudonojo Kryžiaus vajų.

DARBAI PAGERĖJO

Bostono (Charlestown'e) karo laivų dirbtuvėse darbai pagerėjo. Prieš keletą mėnesių paleistieji darbininkai tapo vėl priimti darban. Be kitko dabar bus modernizuojamas šarvuotis Utah.

NAUJA LIGONINĖ DŽIOVININKAMS

Bostono miestas statydins naują ligoninę džiovininkams. Vieta aprinkta Sō. End'e prie Harrison Ave. ir Concord St. Ligoninė atseis $200,000. Majoras Curley jau pavedė dviem arkitektam išdirbti ligoninės plenus.

IŠKRITO PRO LANGĄ NESUSIŽEIDĖ

Pro Bostono miesto ligoninės langą iškrito ligonis James Foley, 49 m. amžiaus. Krito 16 pėdų ir nieko ypatingai blogo jam neatsitiko. Jis yra iš Hyde Parko.

NUBAUSTI ŠEŠI JAUNI PIKTADARIAI

Bostono kriminalis teismas nubaudė šešis jaunus banditus. Jie apsiginklavę revolveriais atakavo vieną krautuvę Roxbury'je. Pasiusti į Concord Reformatory penkiems metams.

Jie yra: Wm. Andrews, 16 m. amžiaus, Wm. Salkovitz, 19 m., John Shellauski, 16 m. ir Louis Fozinalis, 16 m. amžiaus.

DRESĘ RADO PAS VYRĄ

Malden'o departamentinėj krautuvėj pasigesta dviejų dresių. Buvo nužiūrėtas vienas vyras ir viena moteris. Vyras buvo pagautas ir po jo overkotu bėsanti pasigestoji dresė. Moteris suspėjo pabėgti. Dresės kaina $100. Vyras, pas kurį dresė rasta, tapo suareštuotas.

PASIŽYMĖJO KINIETIS

Bostono universitete pasižymėjo moksluose kinietis studentas iš Šanhajaus. Jis vadinasi Kwong. Jis paskirtas tą universitetą atstovauti debatų varžytinėse.

BOSTONO ORAS

Pereitą spalio mėnesį 100 nuoš. giedrų dienų buvo tik dvi, dvi iš 31 dienos.

Per rugsėjo mėnesį visiškai giedrų dienų buvo 3, trys iš 30 dienų.

BAIGIA STATYTI

Bostono naujas, puikus policijos namas baigiamas statyti prie Berkeley ir Stuart St. Ten bus centralė policijos bustynė. Toje apylinkėje jau stovi daug naujų puikių namų ir statoma daugiau.

UNIVERSITETO TEATRAS

Tarp puikių Harvardo universiteto namų iškilo naujas puikus plytų namas — University Theatre. Bus pabaigtas ir atdarytas kovo mėn.

APLANKĖ GIMTINĘ

Chicagos majoras Dever šiomis dienomis lankėsi Bostone ir aplankė Woburn, kur jis yra gimęs. Jaunu būdamas nuvyko Chicagon ir ten prasimušė į augščiausią vietą.

APDEGĖ MOTERIS

Sommerville, Mass. — Elizabeth Rov, 41 m. amžiaus, ligoninėje su mirtimi. Ji bekurdama pečių užsidegė drabužius ir baisiai apdegė. Ji yra motina aštuonių vaikų.

SUDEGĖ ŽMOGUS

Somerville, Mass. — John Connors, 23 m. amžiaus pajutęs savo name gazo dvokimą su degtukais pradėjo ieškoti prakiurusios paipos. Bet paipoj būta didelės skylutės, kad užžiebus degtuką plyktelėjo liepsna ir baisiai apdegino minėtą žmogų. Mergina, kuri jam norėjo prigelbėti, tapo lengviau apdeginta.

SĄŽINĖS FONDAS AUGA

Šiomis dienomis Bostono miesto kolektorius gavo $30 nuo nežinomo žmogaus. Nežinomasis žmogus rašė, kad tiekiu buvo miestui nusukęs ir dabar noris atsilyginti. Pinigai paskirti į sąžinės fondą. Dabar tame fonde yra $400.

DRĄSI VAGYSTĖ

Drąsiausia šių metų vagystė Bostone papildyta pereitą subatą aptiekoj prie Queensbury ir Jersey gatvių. Kai Fenway darže pasibaigė baseball geimė, tai į aptieką priūžė daug žmonių. Visi buvo "bizi." Tame sumišime vagys pasiėmė fontaninių plunksnų "show-case'ą" ir išsinešė. Ten plunksnų buvo už $200. Jokių pėdsakų vagių nerasta.

IŠGĖRĖ NUODŲ

Somerville, Mass. — Mrs. Marion E. Cowan po ginčo su vyru išgėrė nuodų. Nugabentą į ligoninę. Ji yra 23 m. amžiaus ir turi tris vaikus.

PARSIDUODA

3 šeimynų 5-6-6 kambarių namas ir biznis bučernė-groserne. Jei pirks nemokantis biznio, tai mes išmokinsime vieną savaitę. Namo ir biznio savaitinės pajamos 31.428. Namas su visais įtaisymais. Pardavimo priežastis partnerių nesutikimas. Kreipkitės į "Darbininko" Adm.

ANT PARDAVIMO

Aš turiu du biznių, tai vieną parduosiu delto, kad abu sunku prižiūrėti. Pirmas — gera farma 180 akrų žemės, 60 akrų dirbamos, likusi ganykla ir miškas, sodas, 600 vaisinių medžių, obelių ir grušių, geri budinkai, 7 metai kaip statyti, stuboj šiltas vanduo, skalbynė ir maudynė, elektra. 7 mailios nuo Worcester, Mass. Kaina $21,000, įnešt $10,000. Antras biznis mėsos krautuvė, biznis išdirbtas per 9 metus. Biznio daroma į savaitę už $1,000, kaina $3,500, arba rokuoju tavorą, olselio kaina. Kreipkitės šiuo adresu: STAR MARKET, 253 Millbury St., Worcester, Mass. Tel. Park 494. Savininkas J. Davidonis. (L.-24)

DARBO ŽMOGAU, atmink, jog "**DARBININKAS**" yra tavo prietelis.

BOSTON'O DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

ŠV. JONO EV. BL. PAŠELP. DRAUGIJOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — M. Zoba,
539 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Petrauskas,
250 Gold St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — J. Glineckis,
5 Thomas Pk., South Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Seikis,
40 Marine Road, So. Boston, Mass.
Kasierius — A. Naudžiunas,
885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Zaikis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-ą valandą po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

DR-STĖ LIETUVOS DUKTERŲ PO GLOBA MOTINOS ŠVČ SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBA

Pirm. — Z. Zičkienė,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — A. Janušonienė,
1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — O. Siaurienė,
443 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — J. Keys,
115 G Street, So. Boston, Mass.
Išd. — O. Staniuliutė,
105 8-th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — O. Mizgirdienė,
164 6-th St., So. Boston, Mass.
Draugijos reikalais kreipkitės visados protokolų raštininkę. Draugija laiko savo susirinkimus kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio 7:30 vakare parapijos svetainėj ant Penktos gatvės, South Boston, Mass.

ŠV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — J. Jarolis,
225 L Street, So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — J. Grubinskas,
157 M Street, So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Vl. Mickevičius,
495 Third St., S. Boston, Mass.
Finansų Raštininkas — K. Kikis,
8 Hatch Street, So. Boston, Mass.
Iždininkas — L. Svagždys,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — P. Laučka,
895 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Draugijos reikalais kreipkitės visados į protokolų raštininką.
Draugija savo susirinkimus laiko 3-čią nedėldienį kiekvieno mėnesio 1-mą vai. po pietų parapijos salėje, 492 Seventh

REIKALAUJAM AGENTŲ

PILVO IR NEMALIMO SKILVIO NAUJAS IŠRADIMAS ANT KATARO

Skaudėjimas ir svaigimas galvos paeina iš vidurių, kraujo nečystumo ir silpnumo. Paeina, tai iš vidurių. Einik Infusion, išgydys į 3 savaites. Prekė 75c., baksas (pusė tuzino) už $4; del tonsilų ir reumatizmo, šonų skaudėjimo ir po krutine naudok Einike Mostį, prekė $1. $1.75 ir $3.00. Galite gauti kožnoj aptiekoj arba pas išradėją Z. EINIK CO., City Hill, St. Union City, Conn. (L.-28)

DVI STUBOS PO $9,300.00

Tik ką užbaigtos, 2 stubos po 2 šeimynas, su visokiais naujos mados įtaisymais: štymas, elektra, abeji piazai ir vieta del garadžio, po 5 kambarius. Vieta gera. Netoli Šv. Kryžiaus kapinių, Maldone, Mass. Inešimo reikia po $1,500. Del informacijos matyk ar rašyk VINCENT B. AMBROSE, 425 Broadway, Tel. So. Boston 1607. (L-12-14)

ANT RENDOS

Keturi ruimai su piazu ant randos. Yra gazas, namas gražus, gerai užlaikomas. Patogi vieta darbininkiškai šeimynai. Ant trečio augšto. Savininkas ant pirmo floor, 264 Bolton St., S. Boston, Mass.

CITY POINTE 4 šeimynų 20 kambarių namas, su improvementais elektriku, vieta del krautuvės, geriausioj apielinkėj prie Columbia Road, tik $12,500, $2,300 įnešti.

KRAUTUVĖ ir 2 šeimynų kampinis namas, vieta del garadžių sveikiausioj vietoj netoli marių. Kaina $5,000.

A. IVAS
361 W. Broadway So. Boston, Mass.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "DARBININKE"

Tel. So. Boston 0823
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
525 Broadway, South Boston
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12:00 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6:00 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taip-gi seredomis nuo 12 dieną uždarytas.

JUOZAS M. VERVEČKA
(VERACKA)
LIETUVIS ADVOKATAS
PRAKTIKUOJA DVIEJUOSE OFISUOSE
SOUTH BOSTON, MASS.:
414 W. Broadway
Tel. S. B. 0948
BROCKTON MASS.:
684 No. Main Street
Tel. Brockton 7180
RESIDENCIJOS Tel. S. B. 3429-W

TEL. So. Boston 0506—W.
LIETUVYS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, So. Boston
("Keleivio" name)
OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vakare. Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Tel. So. Boston 270
J. MACDONELL, M. D.
Gali susikalbėti ir lietuviškai
OFISO VALANDOS: Rytais iki 9 val.
Po pietų nuo 1—3
Vakarais nuo 6—9
536 E. Broadway, So. Boston

Naujas Lietuvis Dentistas
DR. ST. A. GALVARISKI
520 E. Broadway, S. Boston
Ofisas atdaras nuo 9 val. ryto iki 12 val. ir nuo 1:30 val. po pietų iki 5:30 val. vak. ir nuo 7 iki 9 val. vak. Šventą dieną pagal sutarimą. Tel. S. Boston 2300

Tel. Brockton 5112—W.
DANTISTAS
DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)

DAKTARAS J. LANDŽIUS (SEYMOUR)
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo aštrias ir kroniškas užsisenėjusias ligas vyrų, moterų ir vaikų, pagal vėliausius metodus, kaip tai: ultra-violetiniais spinduliais, kwartz žiburiu, thermo therepa, ir kitais elektro medikališkais budais. Egzaminuoju kraują, šlapumą, ir spiandulius savo laboratorijoje. Nutraukiu X-Ray paveikslus. Teipgi suteikiu patarimus laiškais.
Ofiso valandos
nuo 9 ryte iki 9 vakare
381 WEST BROADWAY
South Boston, Mass.
(Antros lubos)
Telefonas—S. B. 4000

Residencijos Telephonas: 0779-M.
Ofiso Telefonas So. Boston 4589-W
S. BARUŠEVIČIUS
Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras.
258 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 838 Dorchester Avenue Dorchester, Mass.

Ofise Tel. University 8831
Res. Tel. Prospect 0415-M
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
983 Cambridge St., Cambridge

18 METŲ SOUTH BOSTONE
DR. H. S. STONE
AKIŲ SPECIALISTAS
399a W. Broadway, So. Boston
VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.